

Aita Iratzeder, Belokeko Abade

Aita Xavier Diharce "Iratzeder", Belokeko Abade berria izendatu dute. Abade berriaren bedeinkazioko meza 1972ko martxoaren 21ean ospatu zen. Jendetza handia bildu zen egun hartan Ipar-Euskalerriko monasterio famatuan, bi Euskalerrietarik bildutako adiskide multzoa. Euskaltzaindiaren izenean han izan ziren euskaltzainburua, buru-ordea, idazkari-ordea eta gure elkargoako beste zenbait batzarkide.

Euskeraren alde Belokeko etxeak eta bereziki Aita Iratzeder-ek eginak dituzten lanak guztiek ezagutzen eta aitortzen dute. Euskaltzain osoa dugu Aita Iratzeder, eta Belokeko monasterioan berean sarrera-hitzaldia egina. Zorionak opa dizkiogu bere kargu berrian!

* * *

Julio de Urquijoren Omenez

Julio de Urquijo jaunaren jaiotzako ehun urteburua gogoratuaz, zenbait ospaketa egin dira 1971 eta 1972. urtean. Donostiako Euskal Mintegiak hiru hitzaldi eratu zituen A. Tovar, L. Villasante eta J. Caro Baroja hizlari zirelarik. Mintegi horrek agertzen duen urtekariak gero zenbaki berezia eskeini du jaun honen omenez. Baita Bilbon ere, Bizkaiko Diputazioaren liburutegian, itzalaldiak izan ziren, "Sociedad de Amigos del País" elkarteak eraturik, Luis Mitxelena eta Jean Haritschelhar jaunak mintzatzaile zirela. Euskaltzainburu jaunak agertu duen saiakera ere (*Axular: Mendea, Gizona, Liburua*), Julio de Urquijo jaunari eskeinia dago, euskal estudioek eta bareziki Axular-i buruzkoek jaun honi zor diotenaren ezagutzaz. Bestelako orri eta aldizkarietan ere lanak eta artikuluak agertu dira.

Euskaltzaindiaren literatura sariak

"TXOMIN AGIRRE" NOBELA SARIAK

1958an sortu zen "Txomin Agirre" izeneko nobela saria, bi urterik behin emateko euskarazko nobelarik hoberenari, Bizkaiko Aurrezki Kutxaren diruz.

Orain arteko irabazle eta lanak:

1958 — Eusebio Erkiaga, *Araibar zalduna*.

1961 — Eusebio Erkiaga, *Batetik bestera*. (Erabagiaren faltaz, 1960.

etik atzeratua izan zen).

1962 — Yon Etxaide, *Gorrotoa lege*.

1964 — Dominique Peillen, *Itzal gorria*.

1968 — Jose Luis Alvarez Enparantza, *Elsa Scheelen*.

— Bizkaiko Aurrezki Kutxak, 1971ean bere sorreraren urre-eztaiak beteko zituelako, sariketa berezi baten asmoz geroagorako uzten da.

1972 — Mikel Zarate, *Haurgintza minetan*.

“TORIBIO ALZAGA” ANTZERKI SARIAK

Antzerki sari hau “Txomin Agirre” nobela sariarekin batean sortu zen, bi urtetik behin egiteko, baina 1961 era arte ez zen hasi. Hau ere Bizkaiko Aurrezki Kutxaren diruz.

Orain arteko irabazle eta lanak:

1961 — Gabriel Aresti, *Mugaldeko herrian eginikako tobera*.

1963 — Agustín Zubikaray, *Iru alaba*.

1965 — Jacinto Carrasquedo, *Laratzean sua*.

1967 — Agustín Zubikaray, *Gizon on eta andre erre?*

1969 — Agustín Zubikaray, *Mendu-zaharrak*.

1970 — Euskaltzaindiaren urre-eztaiak zirelako, 1969rako, haurrentzako antzerkien sariketa berezia egin zen, “Toribio Alzaga”ren izenean; baina, sariketaren erabakia urte bete atzeratu zen (1970era arte). Lehen saria lan biren artean zatitu zen: Maria Lourdes Iriondo-ren *Martin Arotza* eta Estanislao Urruzola-ren *Iñakitxoren altzorra*.

“LIZARDI” POESIA SARIAK

1961ean sortua, “Xenpelar” bertso-paper sariarekin batean. Urterokoa da eta Gipuzkoako Aurrezki Kutxa Probintzialaren diruz egiten dena.

Orain arteko irabazle eta lanak:

1961 — Nikolas Ormaetxea “Orixe”, *Lau urtaroak nere begietan*.

1962 — Antonio Bilbao Monasterio, *Irribarre ta lore*.

1964 — Antonio Bilbao Monasterio, *Loraen zugatza*.

1965 — Gabriel Aresti, *Euskal harria*.

1966 — Ibon Sarasola, *Ez bat, ez bi, ez ...*

1967 — Hutsean laga zen (desierto), presentatu ziren lanak saririk merezi ez zutelako.

1968 — Ez zen lanik presentatu.

1969 — Ez zen lanik presentatu.

1970 — Ez zen lanik presentatu.

1971 — Ez zen lanik presentatu.

“XENPELAR” BERTSO-PAPER SARIAK

1961ean sortua, “Lizardi” poesia sariarekin batean. Urterokoa da, baina ez zen hasi 1962ra arte. Gipuzkoako Aurrezki Kutxa Probintzialaren diru laguntzarekin.

Orain arteko irabazle eta lanak:

- 1962 — Jesus Lete “Ibai-ertz”, *Pepita-ri*.
- 1963 — Guillermo Albizu, *Txarrikume bati*.
- 1964 — Jose M.ª Lertxundi “Argin”, *Asto bati*.
- 1965 — Manuel Matxain, *Salbatore Mitxelena zanari*.
- 1966 — Inoxenzio Olea, *Nere jaiotetxea*.
- 1967 — Manuel Matxain, *Aita Salbatore Mitxelenari*.
- 1968 — Manuel Matxain, *Che Guevara-ri*.
- 1969 — Segundo Kalonje, *Bilintxi jarritano bertsoak*.
- 1970 — Inoxenzio Olea, *Hokandako apaizak*.
- 1971 — Joxe Aierbe, *Minbizia*.
- 1972 — Fernando Aire “Xalbador”, *Sortetxea*.

EUSKALTZAINDIAK ANTOLATURIK EDO BERE LAGUNTZAZ EGIN DIREN SARIKETA BETZUK

1959 “Loramendi” *Fr. Joakin Bedoñakoaren gorasarrezko sariketak*:

Poesia: Gabriel Aresti, *Maldan behera*.

Itz-lauz Luis Jauregi “Jautarkol”, *Bere poesiaren eta garaiaren azterketa*.

Antzerkia: Eusebio Erkiaga, *Kanpaien atsekabez*.

(EUSKERA, V / 1960 /, 185-272 orr. argitaratu ziren lan hauek).

1963an, “Orixe”ren gorasarrez, poesia saria: G. Aresti, *Harri eta Herri*.

1964an, Ondarroan, Txomin Agirrerren gorasarrez egin ziren Lore-jaietan kolaboratu eta sariketak antolatu. Ikusi: EUSKERA, VIII-IX / 1963-64 /, 493 orr.

1967an, “Kirikiño”ren gorasarrez, ipui sariketa: Jose Antonio Letamendia, *Joxe Proletario*.

1969an, Arrasateko Caja Laboral Popular-en diruz, Euskaltzaindiaren urre-eztaiak zirela ta, jakintza gaiezko sariketa: *Kooperatibismoa eta arrantzalearen eragintza* (El cooperativismo y la promoción del arrantza-le), euskaraz, gaiari buruzko estudioa. Lehen saria, Antonio Pérez Bilbao. 1970-1971 urteetan, aditz batuaren sari berezia “Hegosa”k jarritako diruz. Lehen saria, C. F. Krutwig.

1971an, Bizkaiko Aurrezki Kutxaren berrogetamargarren urte-buruan, gorako jarri dugunez, sariketa berezia “Literaturari buruzko saia-kerak” gaitzat delarik. Lehen saria: Ibon Sarasola, *Euskal Literaturaren Historia*.